

FSBS utbildningsdagar i Visby

Fredag 20 september

Rättsfall inom PBL-område

Katja Hedberg, Advokaterna Gustafsson
Arnbom & Hedberg

Katja fick i uppdrag att avsluta årets utbildningsdagar med en hel del intressanta domslut från våra idoler på Mark- och miljööverdomstolen. Och det gjorde hon bra! Rättsfallen som vi bjöds på en fördjupning kring var:

Bygglov för flerbostadshus upphävdes
MÖD:s dom 2018-11-01, mål nr P 1160-18.

Trädfällning utan startbesked
MÖD:s dom 2018-10-15, mål nr P 2879-18.

Trädfällning utan startbesked
MÖD:s dom 2018-10-15, mål nr P 9109-17.

Bygglov för tillbyggnad av komplementbyggnad
MÖD:s dom 2019-01-15, mål nr P 3634-18.

Brukningvärd jordbruksmark?
MÖD:s dom 2019-05-27, mål nr P 7083-18.

Bullerskyddsbestämmelse
MÖD:s dom 2019-04-11, mål nr P 3433-18.

Planstridigt utgångsläge
MÖD:s dom 17 juni 2019, mål nr P 6647-18.

Fråga om planenlighet
MÖD:s dom 20 juni 2019, mål nr P 1257-19.

Bygglov för gäststuga
MÖD:s dom 25 juni 2019, mål nr P 8907-19.

Bygglov för enbostadshus, byggnadshöjd
MÖD:s dom 25 juni 2019, mål nr P 10820-18.

Muntligt startbesked
MÖD:s dom 2 juli 2019, mål nr P 551-19.

Klagorätt startbesked
MÖD:s dom 27 augusti 2019, mål nr P 10674-18.

Nästa ort för utbildningsdagarna

Madelene Carlson, chef administrativa
avdelningen på stadsbyggnadsförvaltningen
Vesna Kranjec, bygglovchef
stadsbyggnadsförvaltningen

Representanter från nästa ort för FSBS utbildningsdagar höll i ett "**vart är vi på väg?**".

Med frågor som:

10 poäng

Vi reser mot en stad där allt känns möjligt! En växande stad där nya bostads- och verksamhetsområden växer fram i snabb takt. En stad som bundit ihop sin stadskärna med vattnet och gjort det möjligt för fler att njuta av sjö och strand. Över 10 000 medarbetare får staden att fungera genom att varje dag arbeta efter värdegrunden "Alltid bästa möjliga möte".

8 poäng

Vi är på väg till en stad med en tusenårig historia som på många sätt präglat staden. Här höll Gustav Vasa Riksdag 1527, ett möte som blev startskott för att kyrkan i Sverige berövades på sin makt. På 1890-talet blev vårt resmål en industristad, då grundades bland annat ett idag världsledande företag inom elkraft och automation. Med tiden har de företag som byggde vår industristad skiftat fokus från produktion till forskning och utveckling. Idag arbetar våra skickliga plan- och bygglovarkitekter med att bevara industrihistorien och omvandla verkstadslokaler till skolor, kontor, bostäder med mera. Kanske kan vi locka dig till vår stad med en industriromantisk vistelse på Steam Hotel eller ett actionbad på Kokpunkten, allt inom ramen för ett 100 år gammalt ångkraftverk.

FSBS Västerås 2020

Nästa ort för utbildningsdagarna - hit är vi på väg

6 poäng

Vi reser mot en stad som bygger för framtiden. Just nu pågår en av de djärvaste satsningarna inom stadsutveckling för fullt. Ett nytt resecentrum som med sin unika arkitektur erbjuder en ny siluett för vår stad. Ett resecentrum som blir en stad i staden och knyter ihop pulsen i city med lugnet vid vattnet. Vår stad växer och vi välkomnar både nya invånare och nya verksamhetsetableringar. Särskilt stolta är vi över etableringar såsom Amazon web Service och Northvolt, företag som leder utveckling och för oss in i framtiden.

4 poäng

Vi reser mot en stad med en Stadsbyggnadsförvaltning i framkant! Där varje medarbetare tillåts att lysa som den stjärna hen är. Där vi arbetar hårt mot visionen om en hållbar och attraktiv stad för alla men där vi också värderar balans i livet högt. Våra medarbetares kreativitet tar sig inte bara uttryck i teknikutveckling och stadsplanering utan också i trädskulptering, kladdkaketävlingar, vernissager och skapandet av julgranar med gamla ärendemappar!

2 poäng

Vi reser mot hemstaden för ett av Sveriges bästa innebandy-lag, Rönnby Tigers. Vår stad är också stolta över "Mesta Mästarna" VSK bandy. Kanske har du lyssnat på Looptroop eller Pugh Rogefeldt och kan koppla dem till vårt resmål? Vår stad är Sveriges 7:e största med över 150 000 invånare. Har du fortfarande inte gissat vilken stad vi är på väg till? Låt oss då bara nämna ett ord:

Gurkstaden!

Västerås

FSBS utbildningsdagar #46!

Stadens tidigare namn var Westra Aros (ungefär som kontinenten Westeros i den fiktiva serien Game of Thrones) där *Västra* avser väderstreck och *Aros* betyder åmynning och syftar på Svartåns utlopp i Mälaren.

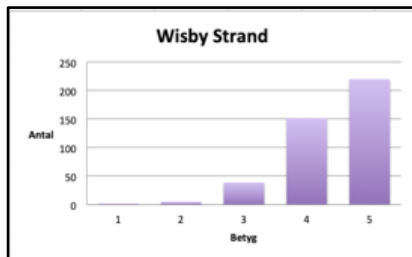
När ni läser detta så är FSBS styrelse troligtvis redan på plats i Västerås för att titta på konferensanläggningar, stadsvandringar, föreläsningar m.m. Tusen tack till alla bra synpunkter och tips som vi har fått in av er som deltog i Visby!

Enkät svar I

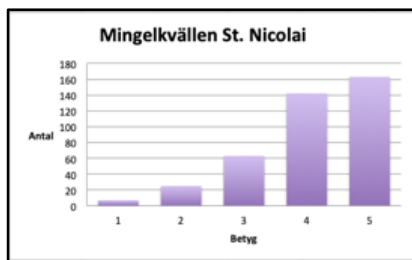
Visby 2019

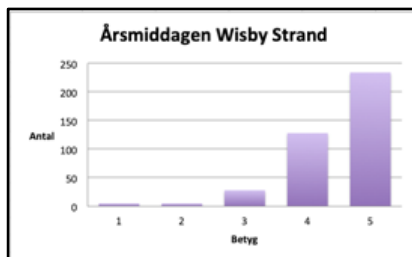
"Väl genomfört arrangemang och ett stort plus till guiderna!"
"En del intressanta föreläsningar och en del på för grundläggande nivå."
"Bra program, god mat, en mycket intressant stad att besöka."
"Jag kommer definitivt tillbaka till Visby, vilken fantastisk stad."
"Gotland väcker en arkitektonisk nyfikenhet. Fantastisk plats."
"Välordnat; fina lokaler och god mat, innehållet varierande."

"Wisby Strand är en bra konferensanläggning med fantastiskt läge vid havet."
"Oerhört dålig akustik och höga ljudnivåer i lunch- och middagslokalen."
"Den stora föreläsningssalen hade hög klass och maten var jättegod."
"Lite dålig luft i vissa föreläsningssalen och dålig tillgång på vatten."
"Vart tog kvinnan som skulle hålla i inledningsanförandet vägen?"
"Överlag mycket bra, jag förstår att alla lokaler har sina brister".

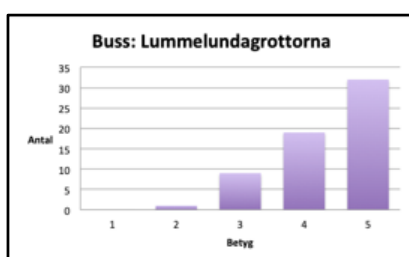
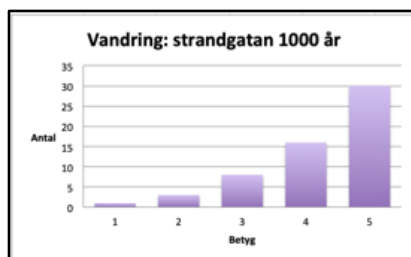
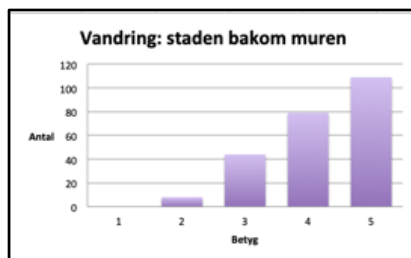

"Oerhört vacker lokal att vara i".
"Det borde ha funnits fler sittplatser".
"Ett spännande sätt att visa upp Gotlands kulturarv".
"Servicepersonalen hade dålig koll på vad som gällde".
"Fantastisk eldshow, duktiga musiker och vacker ljussättning".
"Många som verkar ha frusit, kanske inte läst att det stod varma kläder i inbjudan?".

"Alldeles för hög ljudnivå och dålig akustik".
"David Lindgren och Jam Ladies var helt fantastiska".
"Synd att lokalen är så avlång, svårt placera scen så att alla ser".
"Bra att det delades ut öronproppar på förmiddagen. Dom behövdes..."
"Välorganiserat och bra kväll, bra logistik hela kvällen".
"Det var min roligaste kväll på väldigt länge!"

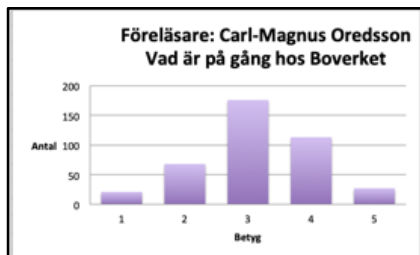
Upptäck Visby

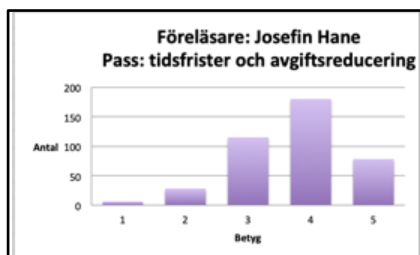
Tråkigt att höra att "Äventyr i Visby" upplevs ha haft dålig anpassning för tillgänglighet!
Vi hoppas att det ändå blev en positiv upplevelse för Er och att det löste sig tillslut.

Enkät svar II

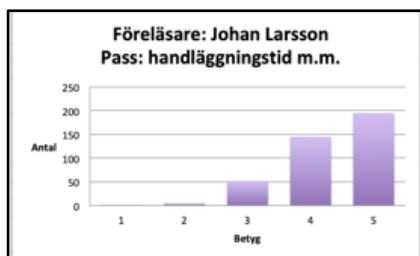
Visby 2019

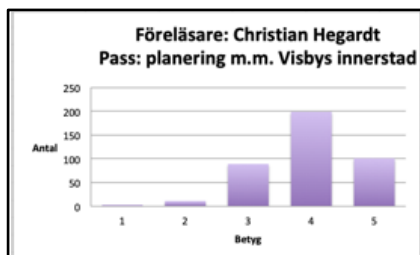
"Bra att ha koll på vilka regeringsuppdrag som är på gång"
"Svårt att höra vad Carl-Magnus säger".
"Läste sin powerpoint-presentation utantill".
"Boverket har alltid intressant information".
"Stundtals bra, stundtals svårt att förstå"
"Synd att Yvonne Svensson fick återbud".

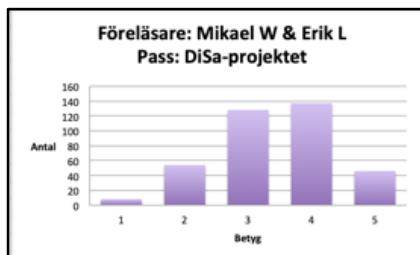
"Bra och informativ presentation".
"Mycket matnyttigt, vi måste ändra våra rutiner i vår kommun".
"Önskar att regeringen tänker om då det gäller tidsfristerna".
"Josefin var tydlig i sin presentation"
"Bra presentation"
"Bra föreläsning, tidsfristerna är ett hafsverk"

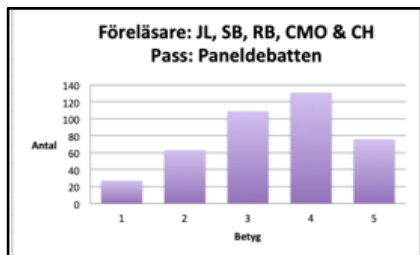
"Johan får gärna fortsätta, han är en duktig föreläsare".
"Bästa passet under utbildningsdagarna".
"Han blandar innehåll och engagerar på ett bra sätt".
"Extra passet om nybyggnadskartor var mycket intressant".
"PBL-nörd nummer 1!"
"Lärorik presentation då Johan går ofta mer på djupet i frågorna"

"Intressant höra om utvecklingen av Visby".
"Kul presentation om Visby och dess förutsättningar".
"Många bra praktiska exempel på hur dom har anpassat".
"Christian är en duktig och tydlig föreläsare"
"Visste inte att det sker så mycket förändringar innanför murarna"
"Presenterade Visby på ett engagerat sätt för oss åhörare"

"Ett viktigt projekt som många kommuner skulle behöva göra"
"Bra presentation och bra föreläsare"
"Gotland har intressanta lösningar för digitalisering"
"Mikael och Erik hade bra föreläsardynamik"
"Svårt ämne att översätta till praktiska verktyg"
"Viktigt grundarbete för det fortsatta digitaliseringsarbetet"

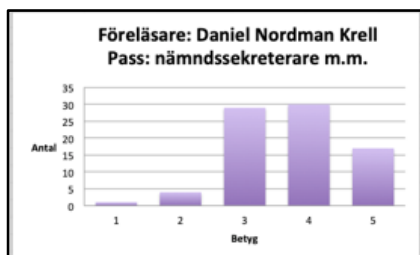
"Fler frågor från publiken".
"Ämnena i panelen blir lite för allmänt hållna".
"Roligt med en panel som inte blir för allmänt hållen".
"Johan gör ett bra jobb som moderator".
"Avsaknad av kvinnliga deltagare i panelen".
"Paneldebatten blir lite för långdragen i respektive fråga".

Enkät svar III

Visby 2019

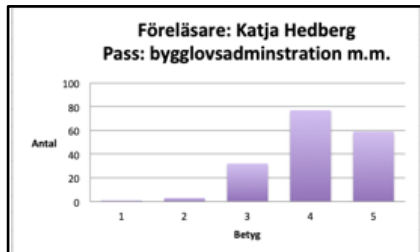
"Bra och informativt om tillsyn från ett annat perspektiv".
"Saknade konkreta fall och exempel från verkligheten".
"Johan byggde upp en grund för hur tillsynsarbetet ska fungera"
"Bra föreläsning, inte så mycket nytt"
"Mer tillsyn inför nästa år, viktigt ämne"
"Lite för allmänt hållet, men duktig föreläsare!"

"Alltså den där Daniel, honom tar vi med hem!"
"Bästa på länge för nämndssekreterare"
"Mycket bra föreläsare"
"Nämndssekreterarrollen idag är väldigt olika från kommun till kommun"
"Honom får ni gärna använda er av igen"
"Mer för nämndssekreterare"

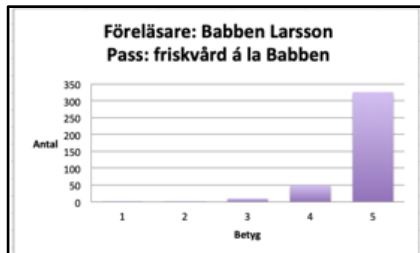
"Intressant att lyssna på"
"Ett kommunperspektiv"
"Östersunds nämndssekreterare var jättebra"
"Bra föreläsning"
"Skulle även politikerna ha behövt lyssna på"
"Proffsig föreläsare"

"Mycket bra föreläsning".
"Hade även varit bra för handläggarna att lyssna på."
"Lite för allmänt hållet, bidrog inte med så mycket nytt"
"För mig som nyanställd var Katjas presentation bäst"
"Bra och informativ föreläsning"
"Vi behöver ändra en del rutiner i vår kommun"

"Rickard bidrar med en bred kunskap på området".
"Kunnig och saklig"
"Föreläsare som kan sin sak"
"Visar kraftigt engagemang för PBL relaterade frågor"
"För en novis kan vissa saker ibland vara svåra att förstå"
"Rickard är intressant att lyssna på!"

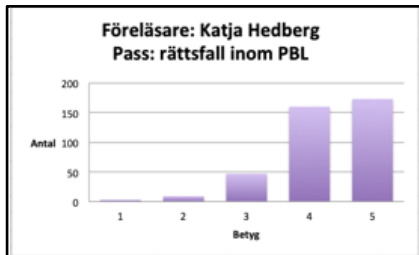

"Konferensens bästa föreläsning".
"Det här borde alla lyssna på!".
"Oerhört viktigt ämne presenteras på ett humoristiskt sätt".
"Har tidigare varit utbränd och kände igen mig i det Babben sa".
"Alla behöver lyssna på det här".
"Babben var helt enkelt grym!"

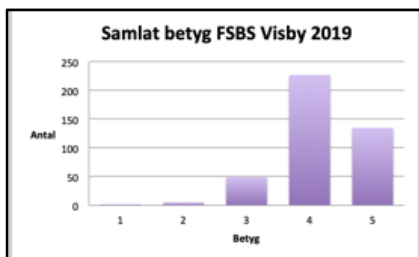

Enkät svar III

Visby 2019

"Katja är alltid bra men var extra bra i år".
"Bra fördjupningar och resonemang för rättsfallen".
"Katja gör ett bra jobb i att förmedla domstolarnas beslut".
"Hon gör rättsfallen intressanta och begripliga".
"Bäst på rättsfall just nu tillsammans med Karl Evald".
"Gärna en fortsättning på rättsfall!"

"Många av föreläsarna höll hög kvalitet i år".
"Välordnat, hotell och lokalerna låg väldigt nära varandra".
"Ojämn nivå på föreläsningarna, för mycket storstadstänk".
"Härlig atmosfär, bra arrangerat, intressanta föreläsare".
"Mer pausgympa åt folket!".
"Ett minne som jag kommer att bära med mig och leva på länge!"

Några av alla förslag inför Västerås 2020!

"Strandskydd - rättsfall"
"Kortare frågeämnen i debattpanelen"
"Mer matnyttigt för dom små kommunerna"
"Konkret handläggning av tillsyns- och ingripandeärenden"
"Mer fall från verkligheten i föreläsarnas presentationer"
"Brukningsvärd jordbruksmark"
"När kan jag anse mig färdig för beslut"
"Fördjupande kunskaper inom tillsyn"
"Byggnadshöjder saknades ännu ett år"
"Medlemmarna borde kunna få rösta om ämnen och föreläsningar"
"Digitaliserad bygglovsadministration"
"Prickad mark och hantering av avvikelser"
"Paneldebatt som är mer inriktad på frågor från kommunerna"
"Christer Hjert eller CG Hagander"
"Paal Evjenth som fredagsföreläsare"
"Försök få med bostadsministern"
"Regeringen vill höja arkitekturfrågorna - hur gör vi!?"
"Mer tips och trix"
"Mer exempel från verkligheten och inte bara paragrafer"
"Mer pausgympa! Hon från Friskis var jättebra"
"Förhandsbesked"
"Hantering av besvärliga ärenden och besvärliga byggherrar"
"Mer kritik mot PBL och hur vi kan förbättra dagen regler"
"Fler parallella seminarium"
"Föreläsning om klimatfrågor i vårt arbete"
"Föreläsningar som är stöttande för oss som handläggare, verktyg"
"Fler kvinnor i panelen om ni ska ha en sån"
"Johan Larsson borde alltid vara med, kanske prata om strandskydd?"

Ny i FSBS styrelse I

Vi hälsar Charlott Stjernholm välkommen

Vem är du och vad arbetar du med?

Jag jobbar som bygglovshandläggare på Region Gotland och det har jag gjort sedan hösten 2016. Min första tjänst på vår enhet startade augusti 2012 och det var ett vikariat som assistent som sedan blev en koordinatortjänst. Jag har alltid jobbat med service, det ligger mig extra varmt om hjärtat då jag är uppvuxen i en ICA-butik. Jag har även jobbat som undersköterska i cirka 10 år men på grund av yrkesskada blev jag tvungen att tänka om, och på den vägen är det. Mitt jobb idag handlar om att bygga upp en bra kontakt med kunden, med den potentiella sökanden, och jag jobbar till största del mot företagare som söker bygglov.

Hur många FSBS utbildningsdagar har du varit på tidigare?

Jag har varit med vid två tidigare tillfällen och det ger väldigt mycket energi och kunskapsutbyte när man är iväg.

Varför FSBS styrelse?

Oj, det känns för det första hedrande att få frågan och jag kände direkt att jag inte ville tacka nej att jobba med den här föreningen. Jag hoppas kunna bidra med något lika väl som jag kommer att lära mig nya saker.

Vad tar du med dig för egenskaper och tidigare erfarenhet till arbete i FSBS styrelse?

Jag är i grunden en "hästtjej" och har inom ridklubben suttit med i föreningar både som ungdom och senior. Jag gillar föreningskänslan då det ger en stor gemenskap, som är viktigt när man arbetar ut mot så många personer som det faktiskt är på våra utbildningsdagar.

Vilka frågor inom plan- och byggområdet anser du vara viktigast?

Samverkan mellan olika enheter inom samhällsbyggnad är en viktig förutsättning för att kunna utföra mitt arbete på bästa sätt.

Hur arbetar ni med bygglov på Gotland?

På Enhet Bygg är vi idag 38 medarbetare som är fördelade på bygglovshandläggare, byggnadsinspektörer, assistenter och koordinatörer. Vi är indelade i tre team - företag, norr och söder. Det har lagts ner en helt del tid på att hitta rutiner och arbetssätt som fungerar för oss, främst när vi är många nya inom varje yrkeskategori.

När det gäller digitalisering så skulle jag säga att vi ligger i framkant. Projektet DiSa - Digital Samhällsbyggnad, är en storsatsning på digitalisering av flera olika områden som kommer att göra det enklare och snabbare för både anställda och boende på Gotland. Exempelvis så digitaliserar vi alla detaljplaner, vilket ni som var på plats på årets FSBS-dagar fick höra lite mer om.

Till sist, några snabba puckar:

Läsa en bok (eller) Läsa på plattan
Birgit Friggebo (eller) Stefan Attefall
Greta Thunberg (eller) Donald Trump
Innanför muren (eller) **Utanför muren**
Ishockey (eller) fotboll **Inget av dom :)**

Ny i FSBS styrelse II

Vi hälsar Jonas Ranefjärd välkommen

Vem är du och vad arbetar du med?

Jag heter Jonas Ranefjärd, bor på en liten lantgård i Marks kommun med en fru, 3 söner och några katter. Har arbetat som byggnadsinspektör i snart 9 år totalt. Min nuvarande arbetsplats är i Kungsbacka kommun där jag varit i 2,5 år.

Hur många FSBS utbildningsdagar har du varit på tidigare?

Jag har varit på FSBS 3 gånger, 2012 i Skellefteå, 2013 i Jönköping och 2014 i Uppsala.

Varför FSBS styrelse?

Möjligheten att få vara med och diskutera lagar och regler som vi brottas med i vår vardag. Ser FSBS utbildningsdagar och styrelsearbetet som ytterligare en chans att få vara delaktig i arbetet och processerna.

Vad tar du med dig för egenskaper och tidigare erfarenhet till arbete i FSBS styrelse?

Har tidigare haft eget byggföretag i 20 år innan inspektörsyrket. Har varit med i styrelsearbete tidigare och sitter i en liten ekonomisk styrelse för närvarande. Intressanta diskussioner och kommunikation är nog mina största intressen och saker jag skulle vilja bidra med i gruppen.

Vilka frågor inom plan- och byggområdet anser du vara viktigast?

Uppförandedelen, så klart. Och ett brett samarbete mellan bygglovshandläggningen och inspektörsdelen. Och möjligheten till energieffektivt byggande och smarta byggnadstekniska lösningar.

Hur arbetar ni med bygglov i Kungsbacka?

Vi har ett bra samarbete i arbetsprocessen mellan handläggare och inspektörer genom hela bygglovsprocessen. I dagarna så ska vi gå över till ett, för oss helt nytt, ärendehanteringssystem. Systemet skall ge oss möjlighet att bli helt digitala inom en nära framtid.

Till sist, några snabba puckar:

läsa **Lyssna på bok** (eller) Läs på plattan Birgit Friggebo (eller) **Stefan Attefall** **Greta Thunberg** (eller) Donald Trump **Västkusten** (eller) Östkusten ishockey (eller) **fotboll**

Anslagstavlan

Sociala medier

Gå med i FSBS facebookgrupp och få nyheter, remisser och annan information långt före alla andra.

Lediga jobb

Annonsera om lediga jobb på föreningens hemsida och Facebook helt gratis. Gå in under fliken "platsannonser" på föreningens hemsida www.fsbs.se för att skicka in din text.

Stipendie

Stadgarna för att kunna få ett stipendie på 2000 kronor per termin för din utbildning finns på föreningens hemsida. FSBS stödjer kompetensutveckling inom PBL-området!

Referaten

Är en sammanställning av anteckningar under föreläsningarna och föreläsarnas presentationsmaterial. Faktafel och skrivfel kan förekomma.

Gör skillnad

Ta kontakt med valberedning och visa intresse till att sitta med i styrelsen. Det uppstår alltid vakanser med jämna mellanrum som behöver fyllas. Ett stort intresse för PBL och utveckling är ett plus!

Medlemsblad nr 2, 2019

Ansvarig utgivare:
Leif Johnsson

Fotograf:
Firooz Azam
Christoffer Engström

Skribent:
Mikael Lindberg

**ETT STORT TACK
FRÅN FSBS TILL
REGION GOTLAND!**

"I 45 år har FSBS varit en intresseförening som har till uppgift att sammanföra tjänstemän inom byggnadsnämndens administrativa område och verka för ett rationellt, effektivt och enhetligt handläggnings- och expedieringsförfarande."

"Föreningen är remissorgan för utredningar, lagförslag m.m. som rör vår verksamhet. Vi arbetar aktivt för att skapa möjligheter till vidareutbildning och öka förståelsen för bygglovgranskarnas och sekreterarnas arbetsuppgifter."